

Linschoten-Vereeniging

VERSLAG 103DE ALGEMENE LEDENVERGADERING, MUSEUM NIEUW LAND, LELYSTAD 4 juni 2011, 14.00 uur

Aanwezig namens het bestuur: dr. Anita van Dissel, voorzitter; drs. Pieter Jan Klapwijk, secretaris;
drs. Andy Cobben, penningmeester; dr. Hans Bonke, drs. Andrea
Kieskamp, leden

Aanwezige leden: 51

Afwezig met bericht van verhindering:

drs. L.M. Akveld, mr. J.W.F. Bausch, P. Bergsma, J.A. Bethlehem,
J. Boéré, H.G. de Boois, mr. S.W.P.C. Braunius, B. Coelen,
F.A. van Dam, drs. Stefan Deconink (bestuurslid), drs R. van Diessen,
C. van Duijvendijk, G. Fongers, A.J. Gelderblom, E. Heijning,
drs. J.M.W. Hopstaken, R. Koolwijk, E. Koreman, prof.dr. Michael
Limberger (bestuurslid), drs S. de Meer, dr. P.J. Moree,
R.A.M. Numan, P. Spaninks, G.Th.H. Steenland, J.A. Zachariasse,
mw A. Zuijderweg

1. **Opening**

Voorzitter Anita van Dissel opent deze vergadering in de Zuiderzeezaal van Museum Nieuw Land en heet de aanwezigen welkom, in het bijzonder ing. Frits Koek, de spreker van de middag, mw dr Els van Eyck van Heslinga en drs. Erik van der Doe, die namens het project *Sailing Letters* de Linschotenpenning 2010 in ontvangst zullen nemen.

Museum Nieuw Land getuigt van de gevolgen van de Zuiderzeewet die in 1918 door het Nederlandse parlement werd aangenomen en die de basis vormde voor de aanleg van de Afsluitdijk en de gedeeltelijke inpoldering van de voormalige Zuiderzee. De strijd tussen land en zee is wordt geactualiseerd in het thema van de middag: de rol van het klimaat in reisbeschrijvingen.

2. **Verslag van de 102de algemene ledenvergadering, gehouden te Vlissingen op 5 juni 2010**

Zoals gebruikelijk zijn het verslag van de vorige ledenvergadering en het verslag over 2010 gepubliceerd op de verenigingssite. Inhoudelijk noch redactioneel geeft het verslag van de vergadering op 5 juni 2010 aanleiding tot opmerkingen of correcties. Het verslag wordt door de vergadering vastgesteld, onder dankzegging aan de secretaris.

3. **Jaarverslag Linschoten-Vereeniging over 2010**

Ten aanzien van de inhoud van het jaarverslag over 2010 zij vermeld dat de cijfers met betrekking tot het bezoek aan de website van de vereniging zijn opgesteld door bestuurslid en *webmaster* Stefan Deconinck. Naar aanleiding van het terugreden van Andrea Kieskamp uit de commissie voor de Linschotenpenning (zie pagina 2) kan worden gemeld dat zij in die hoedanigheid zal worden opgevolgd door dr. Ruud Paesie uit Middelburg.

Naar aanleiding van de overige activiteiten (pagina 2 van het jaarverslag) memoreert de voorzitter de vele werkzaamheden die mevrouw Henny Half gedurende een groot aantal jaren voor de vereniging heeft verricht. Als “verzendingcentrale” voor losse en antiquarische delen uit de serie *Werken* heeft mevrouw Half met talloze leden en andere geïnteresseerden contact gehad. Meer nog dan het bestuur was mevrouw Half voor velen het echte gezicht van de Linschoten-Vereeniging. Op verzoek van mevrouw Half zal het bestuur in kleine kring van zijn waardering voor haar werk blijk geven. De heer Ton Leenders, die mevrouw Half is opgevolgd, heeft haar werkzaamheden inmiddels overgenomen en heeft samen met de penningmeester veel werk verzet bij de verhuizing van de

voorraad *Werken* van Den Haag naar Enkhuizen. De voorzitter maakt van de gelegenheid gebruik om de directie van de Koninklijke Bibliotheek nogmaals dank te zeggen voor de gastvrijheid die de vereniging lange tijd heeft genoten en voor de inzet bij het overbrengen van de boekenvoorraad. Een punt waarop het bestuur minder trots is, is de vertraging die de verzending van deel 109 heeft opgelopen. Penningmeester Andy Cobben licht e.e.a. toe: maakte een nodig. De wijziging van de machtigingen voor de bankrekeningen – noodzakelijk vanwege de overdracht van het penningmeesterschap – verliep moeizamer dan verwacht. Daardoor liep de automatische incasso van de lidmaatschapsbijdragen vertraging op, zodat de vereniging zich genoodzaakt zag de leden die een machtiging tot automatische incasso hadden afgegeven alsnog te verzoeken hun lidmaatschapsbijdrage zelf over te maken. Gelukkig was deze oproep niet aan dovemansoren gericht. De wet van Murphy deed echter pas goed opgeld toen er vervolgens problemen optraden bij de verzending van de adresetiketten en TNT post stakingsacties ondernam. Het bestuur hoopt dat bij deze opeenstapeling van problemen van een eenmalige gebeurtenis kan worden gesproken.

Als voortvloeiende uit de samenwerking met de Stichting Nederlandse Kaap Hoorn-vaarders, die enkele jaren geleden is gestart, zal de Linschoten-Vereeniging medewerking verlenen aan de organisatie van een symposium in 2015 ter gelegenheid van de herdenking van de ronding door Schouten en le Maire van Kaap Hoorn.

Een verheugende constatering is het toegenomen bezoek aan de website van de Linschoten-Vereeniging. Het meest in het oog springt het toegenomen Amerikaanse en Belgische bezoek – het laatste wellicht wat minder verwonderlijk met twee Belgische bestuursleden. Ons bestuurslid-in-den-vreemde Stefan Deconinck zal op het Linschoten-blog regelmatig verslag doen van zijn ervaringen in Afrika. Ook de leden wordt opgeroepen om ervaringen en nieuwtjes op het blog te *posten*. Verenigingslid en KB-medewerker Peter de Bode meldt dat de website van de Linschoten-Vereeniging tweemaal per jaar wordt gearchiveerd. Daardoor blijft de site in de toekomst als bron te raadplegen.

Met genoegen kan worden vastgesteld dat het ledental van de vereniging de afgelopen jaar constant blijft en geen significante terugval laat zien.

Het verslag over 2010 wordt door de vergadering vastgesteld.

4. Financieel jaarverslag over 2010

Penningmeester Andy Cobben licht de stukken toe. Hoewel deel 109 iets groter uitviel dan verwacht, kan met een voordelige exploitatieresultaat van € 8.000 – € 2.600 meer dan begroot – gesproken worden van een financiële meevaller. Doordat de organisatie van de bijeenkomsten goedkoper uitvielen dan geraamd, had de vereniging in het boekjaar minder uitgaven.

De continuïteitsreserve van de vereniging is opgewaardeerd van € 12.706 naar € 15.000; de algemene reserve ging van € 34.178 naar € 39.657. Conclusie: de Linschoten-Vereeniging staat er gezond voor. Desgevraagd meldt de penningmeester dat aan de hoogte van de continuïteitsreserve geen berekeningsformule ten grondslag ligt. Bij het aanhouden van deze reserve wordt rekening gehouden met de mogelijkheid om een deel in de reeks *Werken* uit te brengen en een terugloop in leden op te vangen.

Verslag van de Kascommissie

De Kascommissie bestond dit jaar uit de heren W.E. Bornhaupt en A.N.W. Vlugt. Beiden hebben de boeken over 2010 gecontroleerd en in orde bevonden. Namens de commissie stelt de heer Bornhaupt de vergadering voor de penningmeester te dechargeren, hetgeen bij acclamatie gebeurt..

5. Begroting 2011

De penningmeester presenteert de begroting voor 2011 en licht enkele zaken nader toe:

- Voor deel 110, dat dit najaar zal verschijnen (zie ook punt 7), is door de Familievereniging Kolff reeds een aantal fondsen aangeschreven. De bijdrage van de Linschoten-Vereeniging voor deze

uitgave zal uit eigen middelen worden gefinancierd; er zal dus voor het tweede jaar in successie geen aanvullende fondsenwerving worden gedaan.

- Het gebruik van automatische incasso voor de inning van de lidmaatschapsbijdragen heeft gelukkig vooralsnog geen daling van de extra donaties tot gevolg gehad. Wel is van een aantal van de circa 600 leden de lidmaatschapsbijdrage nog niet ontvangen.
- De verkoop van het zogenoemde “oude fonds” laat geen stijging zien ten opzichte van voorgaande jaren.

Uit de vergadering komt de opmerking dat de begroting voor 2011 bijna halverwege het jaar aan de orde wordt gesteld; de vraag aan de leden om goedkeuring ervan wordt daarmee enigszins een wassen neus. De penningmeester beaamt dit en zegt toe binnen het bestuur de mogelijkheid te zullen bespreken om de begroting in een eerder stadium door het bestuur te laten vaststellen en aan de leden ter kennisname aan te bieden. Vervolgens kan op de ledenvergadering een geactualiseerde versie worden vastgesteld.

De gepresenteerde begroting voor 2011 wordt door de vergadering vastgesteld.

6. Samenstelling van het bestuur

Bestuurslid Stefan Deconinck is aan het eind van zijn tweede vierjaarlijkse termijn en heeft zich bereid verklaard om –vanuit zijn huidige woonplaats Mombasa – zijn bestuurslidmaatschap voort te zetten met als speciale taak het beheer van de verenigingswebsite. De vergadering bevestigt zijn herbenoeming met algemene stemmen.

7. Voortgang der Werken

Voorzitter Anita van Dissel licht de op stapel staande uitgaven toe:

- Zoals de leden in het Nieuwsbulletin hebben kunnen lezen, is er met betrekking tot deel 110 sprake van een wijziging in de plannen. De voorbereidingen door oud-Linschotenvoorzitter drs. Leo Akveld voor de uitgave van het jaarnaal van Cornelis Matelief konden door omstandigheden helaas niet tijdig worden afgerond. Om geen gat te laten vallen in de reeks, heeft het bestuur zich beraden op alternatieven. “Een hooggeleerd en hooggewaardeerd verenigingslid” – *dixit* de voorzitter – attendeerde het bestuur op het jaarnaal van de marineofficier Dirk Hendrik Kolff (1761-1835), waarvan de uitgave door de Familievereniging Kolff al in een vergevorderd stadium was. Reeds voor 1940 waren er al plannen om dit jaarnaal in de reeks *Werken van de Linschoten-Vereeniging* te publiceren. Toen kwam het er niet van, maar ditmaal wordt de geboden kans aangegrepen. Overleg tussen de Linschoten-Vereeniging en de Familievereniging Kolff heeft geresulteerd in een samenwerking om dit interessante jaarnaal in de reeks *Werken* op te nemen. Het is een belangwekkend verslag uit een roerige periode, waarover nog maar weinig Linschotendelen zijn uitgegeven. Het jaarnaal van Dirk Hendrik Kolff wordt bezorgd door de historicus drs. Vincent Klooster, samen met prof.dr. D.H.A. Kolff, die als bezorger tekende voor het jaarnaal van Francisco Pelsaert (deel 81). Rekening houdend met de jubileumfestiviteiten van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis, zal de presentatie van deel 110 waarschijnlijk plaatsvinden op 5 november a.s.
- Deel 111 verschijnt in 2012 en handelt over het jaarnaal van de ‘Don Luis’ van de Middelburgse Commercie Compagnie, die in 1725 Kaap Hoorn rondde. Bezorger is de historicus dr. Ruud Paesie.
- Het jaarnaal van Cornelis Matelief komt daarna alsnog aan bod. In overleg met prof. B. Terwiel, de bezorger van het jaarnaal van Gijsbert Heeck over diens reis naar en door Siam, dat voor 2013 gepland stond, zal de definitieve volgorde van deze twee uitgaven worden bepaald.
- Het jaarnaal van Hendrik Brouwer (1581-1643) en diens mislukte expeditie naar Chili in 1643 schuift als deel 114 een jaar op naar 2015. In dat jaar wordt de ronding van Kaap Hoorn door Jacob Schouten en Cornelis le Maire herdacht, waardoor dit jaarnaal een toepasselijke context krijgt. Het deel wordt bezorgd door oud-Linschotenvoorzitter Henk den Heijer en drs. Cees Paul.

Voor de periode na 2015 liggen drie mogelijke uitgaven op stapel. Met de potentiële bezorgers daarvan wordt momenteel gesproken. De vereniging kan dus voorlopig nog even vooruit!

8. Rondvraag

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt. Voorzitter Van Dissel grijpt de daardoor ontstane extra spreektijd aan om nog even te memoreren dat de Linschoten-Vereeniging een aandeel zal leveren aan het *6th International Congress of Maritime History* dat onder auspiciën van de International Maritime Economic History Association (IMEHA) van 3 tot en met 7 juli 2012 in Gent zal worden gehouden. Bestuurslid Andrea Kieskamp zet in het kort de opzet uiteen: De bijdrage van de vereniging behelst een voortzetting van de discussie die tijdens het jubileumsymposium in 2008 in Rotterdam is gestart over de toekomst van het maritieme reisverhaal, de “doelgroep(en)” en de mogelijkheden en consequenties van digitale beschikbaarstelling. Het voorstel voor de congresbijdrage is inmiddels door de organisatie goedgekeurd.

9. Sluiting

Voorzitter Van Dissel sluit de vergadering en leidt spreker ing. Frits Koek in, die de aanwezige leden deelgenoot maakt van het zogenoemde CLIWOC-project, waarin oude scheepsjournalen in Nederland, Groot-Brittannië en Spanje werden bestudeerd om informatie over klimatologische ontwikkelingen te vergaren en het door ander onderzoek gevormde beeld te toetsen en verder aan te vullen.

Uitreiking Linschotenpenning 2010

Na de *Laudatio* door juylid drs. Ron Brand wordt de Linschotenpenning 2010 uitgereikt aan de projectleiders van het Sailing Letters Project, dr. Els van Eyck van Heslinga en redactielid drs. Erik van der Doe. Laatstgenoemde verving dr. Perry Moree, die wegens verblijf in het buitenland verhinderd was.

In haar dankwoord schetst mevrouw Van Eyck de ontstaansgeschiedenis van het project en de omvang van het onderzoeksgebied. Ondanks de onlangs gewijzigde status van het project, dat onder auspiciën van de Koninklijke Bibliotheek tot bloei is gekomen maar nu aan het Nationaal Archief is overgedragen, overheerst tevredenheid over de bereikte resultaten en de groeiende stroom van publicaties die uit het project zijn voortgevloeid. De heer Van der Doe geeft in een presentatie een kijkje op de werkvloer, waarbij de aanwezigen over de schouder van de onderzoekers in de National Archives kunnen meekijken bij de selectie en bewerking van de gevonden brieven en andere documenten. Na de vijfde aflevering van het Sailing Letters Journaal zal de voorlopige balans worden opgemaakt. Er is materiaal genoeg om nog vele Sailing Letters Journaals te maken; de Linschotenpenning is een grote stimulans om door te gaan met het project.

Voorzitter Anita van Dissel besluit de uitreiking met het voorlezen van een schriftelijke felicitatie van mr S. Braunius, die samen met enkele anderen als eersten aandacht hebben gevraagd voor het historische belang van wat later de *sailing letters* zijn gaan heten en die daarmee min of meer aan de wieg hebben gestaan van het project.

Hierna bestond voor de leden de mogelijkheid Museum Nieuw Land te bezichtigen. De middag werd afgesloten met een borrel voor de leden in het museumrestaurant.

Rotterdam, 21 september 2011

P.J. Klapwijk, secretaris

LINSCHOTEN-VEREENIGING
OPGERICHT 7 MAART 1908

secretariaat: Roestmos 3, 3069 AR Rotterdam